

Aika: ma 02.06.2008 klo 10.01 – 11.37
Paikka: Kansalliskirjasto Yliopistonkatu 1, Fabianian kokoushuone
Läsnä: Pentti Vattulainen (pj), Vuokko Palonen, Merja Hyödynmaa, Merja Kettunen, Eeva-Liisa Leppänen, Eeva Savolainen, Esa-Pekka Keskitalo, Maria Forsman (saapui 10.10), Sirpa Janhonen (siht.)

1. Kokouksen avaus
Puheenjohtaja Pentti Vattulainen avasi kokouksen klo 10.01.
2. Edellisen kokouksen pöytäkirjan hyväksyminen
Hyväksyttiin edellisen kokouksen pöytäkirja.
3. Formaatti, tallennusalusta ja tallennusten aloittaminen
Keskusteltiin 23.5.2008 olleesta koulutuksesta. Koulutuspäivän aikana ilmeni seuraavat muutostarpeet formaattiin ja tallennusalustalle:
  - Pyydetty lisäämään kenttään Asiasanat:
Masa: Museoalan asiasanasto <http://www.nba.fi/fi/masaetusivu>
Kitu – Kirjallisuudentutkimuksen asiasanasto
http://www.finlit.fi/kitu/opastus_kitu.htm
  - Pyydetty lisäämään kenttään Luokitus:
YKL - Yleisten kirjastojen luokitusjärjestelmä <http://ykl.kirjastot.fi/>
  - Pyydetty muuttamaan kenttä Kokoelmaa koskeva julkaisu toistettavaksi kentäksi.

Esitetyt muutokset päätettiin tehdä sekä formaattiin, että tallennuslaustalle.

Todettiin, että formaattiin on syytä lisätä kenttään Kirjaston nimi selittävä teksti, että kenttää toistetaan haluttaessa ilmaista kirjaston nimi useammalla kielellä.

Tallentajan tueksi tehtyä tallennusalustan käytön opasta täydennetään jo tallennetun kokoelman kuvailun muokkaamisen ja poistamisen osalta, jonka jälkeen opas tullaan julkaisemaan Kokoelmakartan kotisivuilla.

Kun edellä luetellut korjaukset/muutokset on tehty listoilla ilmoitellaan vielä tallennusten aloittamisesta.

4. Conspectus tasokoodit
Keskusteltiin Vuokon aloittaman ja sihteerin loppuunkoostaman taulukoidun Conspectus sovelluksen sisällöstä. Koettiin hankalana määrittää tasoja ja niiden sisältöjä ilman käytännön kokemusta ja erot alatasojen välillä erityisesti tasoilla 1 ja 2 ovat kovin pienet. Tulisi myös miettiä käytetäänkö kokoelmien eri tasoille sijoittumisen arvioinneissa kirjaston omaa näkökulmaa oman kokoelmansa laadusta vai arvioidaanko kokoelman laatu/sisältö kansallisen merkittävyyden pohjalta.

Tarkasteltiin myös maailmalla käytössä jo olemassa olevia sovelluksia. Todettiin, että moniin alatasoihin jaetut asteikot ovat vaikeasti toisistaan eroteltavissa ja vaikuttavat jopa turhilta. Eri maissa on myös erilaiset tarpeet ja käytännöt tasojen määrittämisessä.

Päätettiin, että lähdetään liikkeelle siitä, että taso 3 jaetaan alatasoihin a,b ja c. Muut tasot ovat yksiportaisia. Sihteerin tekee uuden taulukoinnin, jossa on 8 tasoa eli 0,1,2,3a,3b,3c,4 ja 5. Taulukointi kiertää ohjausryhmän jäsenillä lausunnolla ja samalla he miettivät esimerkkejä eri tasoille. Taulukoinnin aikataulu on seuraava: Juhannukseen mennessä esitys toimitetaan ohjausryhmän jäsenille, joilla on aikaa kommentoida sekä rakentaa esimerkkejä elokuun loppuun saakka.

Conspectus tasoille päätettiin ottaa käyttöön kaksi kenttää tallennusalustalle. Toinen kenttä nykytason arviota varten ja toinen tavoitetasoa varten.

Edellä mainitut asiat on tavoitteena saada valmiiksi jo ennen yhdyshenkilötapaamista, että tasoista voidaan keskustella tapaamisessa.

Ajattelujen tasojen suhteuttamisesta erikoiskokeelmiin tiedustellaan mielipidettä Åbo Akademin kirjastosta, jossa on tehty kokoelmien kuvailuja.

5. Kirjastoilta tulleita ehdotuksia

On esitetty, että otettaisiin käyttöön tilastokeskuksen luokitus aihealueluokituksiksi. (KOTA raportti Liite 4.) Todettiin, että tieteellisten kokoelmien kuvailuun se istuisi pääosin hyvin, mutta nykyistä on käytetty niin pitkään ja kirjastot ovat jo kuvailleet kokoelmiaan siihen nojaten, että aihealueluokituksen muuttaminen on tässä vaiheessa hankalaa. Soveltavilla aloilla tilastokeskuksen luokitus on tarkempi kuin käytössä oleva, mutta esim. taidealoilla nykyisin käytössä oleva on tarkempi. Nykyistä aihealueluokitusta käyttöön otettaessa tilastokeskuksen luokitus ei ollut nykyistä vastaavassa muodossa.

Päätettiin, että Tilastokeskuksen luokitus otetaan käyttöön tarjolla oleviin luokituskaavioihin ja aihealueluokitus pidetään ennallaan. Samalla todettiin myös, että aihealueluokitus on luonteeltaan kokoelman karkea ylätasoinen kuvailu, jota tarkennetaan asiasanoja ja luokituksia käyttämällä.

6. Yhdyshenkilötapaaminen

Tapaaminen järjestetään maanantaina 22.9.2008 Varastokirjastolla klo 12.00-16.30. Tilaisuuden aluksi on yhteinen osuus, joka sisältää seuraavat alustukset:

- Varastokirjaston esittely: kirjastonjohtaja Pentti Vattulainen
- Kokoelmakartan historia: kirjastonjohtaja Vuokko Palonen
- Conspectus malli, formaatti: suunnittelija Sirpa Janhonen
- Kirjastojen kokemuksia: informaatikko Merja Hyödynmaa Tampereen yliopiston kirjastosta sekä informaatikko Eeva Savolainen Kyamk:n kirjastosta

Alustusten jälkeen jakaudutaan ohjausryhmän jäsenten vetämiin ryhmiin, jotka pyritään muodostamaan tieteenalakohtaisesti. Lopuksi kokoonnutaan loppuyhteenvetoon, jossa ryhmien vetäjät kertovat omien ryhmänsä käsittelemät asiat tiivistetysti. Ryhmätöiden aikana osallistujat voivat juoda kahvit liukuvasti. Tilaisuus on konsortioon kuuluville kirjastoille maksuton ja siihen voivat osallistua kaikki näissä kirjastoissa kokoelmia kuvailevat henkilöt.

7. Tiedottaminen

Yhdyshenkilötapaamista seuraavana päivänä eli tiistaina 23.9.2008 järjestetään Varastokirjasto seminaari, jonka järjestelyistä vastaavat yhdessä OPM, Kansalliskirjasto sekä Varastokirjasto. Seminaari käsittelee rakenteellista kehittämistä ja sen vaikutuksia kirjastojen toimintaan sekä näiden keskitettyjen palveluiden vaikutuksia Varastokirjastolle. Tilaisuudesta on mainos kesäkuussa ilmestyvässä Kirjastolehden juhlanumerossa. Samassa ilmoituksessa on myös tiedot yhdyshenkilötapaamisesta.

Kesäkuussa ilmestyy vuoden ensimmäinen Varastokirjasto tiedottaa –lehti. Yhtenä teemana lehdessä on Kokoelmakartta ja aiheesta on lehteen tulossa neljä artikkelia. Lehti jaetaan kaikkiin Suomen kirjastoihin.

Tulevista tapahtumista tiedotetaan Kokoelmakartan yhdyshenkilö- ja johtolistoilla sekä kaikilla mahdollisilla listoilla, joilla on mahdollista tiedottaa. Esimerkkejä amk:n ja Suomen Tieteellisen kirjastoseuran listat.

Kirjastot.fi keskustelufoorumien käyttöä ohjausryhmän jäsenet aktivoivat lähettämällä keskustelujen avauksia sekä vastaamalla lähetettyihin viesteihin.

9. Muut mahdolliset asiat

Keskusteltiin siitä, mitä tapahtuu kirjastoja yhdistettäessä? Mikäli ennen yhdistämistä on kokoelmat kuvailtu hyvin, tämä voisi olla etu yhteisen kokoelman muodostamisessa. Yhdistämisten seurauksena Varastokirjastoon siirretään paljon aineistoa, mutta Varastokirjaston kokoelmia ei ole sisältökuvailtu ja ei siis tiedetä tarkkaan kokoelmien laajuutta. Keskustelussa nousi esille kysymys, olisiko mahdollista, että Varastokirjasto alkaisi käyttää aihealueuokitusta tietuessaan?

Varastokirjastossa on menossa selvitystyö mahdollisuudesta muodostaa verkosto kokoelmien kartoituksen ympärille ja tavoitena on verkoston muodostaminen.

Ohjausryhmän seuraava kokous on maanantaina 22.9.2008 kello 9.00 alkaen Varastokirjastolla osoitteessa Päivärannantie 10, Kuopio.

10. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 11.37.

Puheenjohtaja
Pentti Vattulainen

Sihteeri
Sirpa Janhonen